

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felölös szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Atlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíltatnak.

Táviratok

A németek elfoglalták a Verduntól délre fekvő első záróerdőt.

Berlin szept. 26. A nagy főhadiszállás jelentik: Szeptember 25-ikén este 9 órakor. A hadműveletek folytatása jobbszárnyunk legszélén újabb harcokra vezetett, amelyekben eddig döntés nincs. A középen mindkét fél egyes előretöréseit kivéve semmi sem történt. A Verduntól délre levő első záróerdő Camps des Romains, Saint Michel mellett elesett. A Von der Tann bajor ezred az erdő ormaira kitűzte a német zászlót. Csapatunk ott a Maast átlépték. Külömben sem nyugaton, sem keleten semmiféle változás nem történt. (Min. sajt.)

A franciák ismét megsértették a nemzetközi jogot.

Berlin szeptember 26. A lapok jelentik: A fehér zászló durva megsértésével a franciák három parlamentairt, akik automobilon közeledtek egy város felé, hogy azt megadásra szólítsák fel, elfogta. A három tiszt, akiket egész Berlin ismer, a következő: Ármin gárdalovasezredbeli őrnagy. Wreiner százados főparancsnoksági adjutáns és Ewing, a berlini udvari színház ismert tagja, az, aki a tiszteteket mind a jelentés megtételére vissza küldendő lovas kísérté. Hir szerint a három elfogott tisztet arra kényszerítették, hogy gyalog masírozzanak Párisba. Sorsukról megbízható értesítéseket eddig minden igyekezet ellenére nem tudtak szerezni. (Min sajt.)

Koholt és téves hírek.

Budapest, szept. 26. délelőtt 10 óra 45 perc. Hivatalos jelentés kiadott szept. 25-én este. Haderőnknek a Lembergi csata után a Sanntól nyugatra eső területen megkezdett gyülekeztetése nem csupán az entente sajtójainak szolgálatát alkalmat a legrosszabb indulatú kitalálásokra és a legneveségebb kommentárookra, hanem más helyütt is hadseregünk helyzetének téves felfogására vezetett. Ezzel szemben utalnunk kell arra, hogy említett gyülekezés teljesen önszántunkból történik, amire elég

bizonyíték az, hogy az ellenfél megzavarni sehol sem tudta és meg sem kísérelte. Az ellenségnek a Sann vonalon való sikereiről szóló állítások teljesen valótlanak, mindössze egyes harcszerűen biztosított és csupán kis erővel megszállott átkelési helyeket bombáztak nagymennyiségű csapatoknak, nehéz lövegeknek és löszernak felhasználásával. Ezeket az átkelő helyeket mivel céljukat betöltötték a hidak felrobbantása után önként hagytuk el. Az a londoni hir, mely szerint Przemysl két erődje elesett volna, természetesen puszta koholmány. (Miniszt. sajtóoszt.)

Hírek a német hadisarcról.

Genf, szeptember 26. Francia értesülés szerint a németek eddig elfoglalt francia és belga városokra összesen 751 millió frank hadisarcot vetettek ki, melynek eddig tizedrésze folyt be. (A miniszt. sajtóoszt.)

A déli harctéren a helyzet változatlanul kedvező.

A balkáni hadszíntéren a helyzet az elég világosan szóló legutóbbi kommuniké óta is változatlanul kedvező maradt. (Miniszterelnökségi sajtóosztálya.)

Fogadjunk be lábadozó sebesülteket.

A déli harctér, hol csapatunk saját területén támadják az ellenséget, megint sebesülteket küld felénk és hozzánk. A sabáci harcokból tudjuk, hogy Szerbiában nemcsak a rendes katonasággal kell felvennünk a harcot, hanem rabló komitácsi-bandákkal, sőt az asszony- és gyerekneppel is s a mérkőzés nem nyílt csatában folyik, búvóhelyekből orvul támadó, láthatatlan ellenség golyózáporában kell harcosainknak előnyomulniok. A harcnak ez a módja nem felel meg a magyar katona vérmérsékletének. Szemtől szembe akar állani ellenfelével, látni akarja s hogy láthassa, életét kockáztatva, rettenhetetlen bátorsággal, rohammal ront előre azokra a pontokra, ahonnan a gyilkos lövedékek jönnek.

Ezekért az elszánt rohamokért kell sok-sok sebbel fizetnie.

A mi tartalék- vöröskereszt-kórházaink is megteltek már sebesültekkal s készeknek kell lennünk újabb sebesültszállítmányok befogadására.

Hogy a kórházak zavartalanul működ-hessenek s a gondos kórházi betegek elől a már felgyógyult, lábadozó s még csak egy-két heti üdülésre szoruló betegek ne foglalják el a helyet, a Magyar Vöröst Kereszt Egyesület több kultur-egyesülettel karöltve társadalmi mozgalmat indit az üdülő, beteg katonáknak egyes családokhoz való kitelepítése végett.

A Vörös Kereszt Egyesület e mozgalom érdekében felhívással fordul a hazafias közönséghez, melyben arra hivatkozik, hogy ugyszólván minden családban van egy felesleges ágy vagy szoba, melyben az üdülő katonát el lehet helyezni addig, míg teljesen felgyógyul. Ajánlják fel az üdülésre szorult sebesült katonáknak és lássák el azzal a szeretettel, mellyel kívánjuk, hogy a mieinket mások fogadják. Aki elvállalja egy katonának ellátását, nemcsak egy fáradt harcosnak nyújt pihenést, hanem lehetővé teszi, hogy a kórházakban mindig legyen hely azok részére, akik súlyos sebükkel gondos kórházi ápolásra szorulnak.

Meg vagyunk győződve, hogy a Vörös Kereszt Egyesületnek ez az életrevaló, helyes mozgalma megértésre fog találni nálunk is a helyi választmányunk irodája örömmel fogadja és veszi majd igénybe az ajánlatokat.

— A központi választmány az elmúlt héten Erdélyi Gyula polgármester helyettes elnöklété mellett tartott ülésen elrendelte, hogy az országgyűlési képviselő választók 1915. évi ideiglenes névjegyzéke mindhárom szavazó kör-ről Baja város iktató hivatalában (városi szék-ház I. emelet 7.) külön Vaskut község előjárdóságánál 1914. évi október hó 1-től bezárólag 1914. évi november hó 10-ig közszemlére tétessék. Az ideiglenes névjegyzék elleo a felszólalások 1914. évi vktóber hó 10-től 1914. évi október hó 25-ig, az észrevételek pedig bezárólag 1914. évi október hó 10-től 1914. évi november hó 10-ig nyújthatók be a központi választmányhoz.

A bajai rabbi temetése.

Baja, szept. 24.

Impozáns nagyszámu közönség gyűlt egybe csütörtök délután a bajai izr. hitközségi ódon paplakban és annak környékén, hogy a kegyeletből font koszorúját letegye a kiváló rabbinak ravatalára, aki egész életén át, még tegnap is, a szomorú gond és a feszült aggodalom e nehéz óráiban, miértünk imádkozott és könyörgött — és akiért ma mi imádkozunk és könnyezünk. A nagy gyász egybehozta a város közönségének színe-javát társadalmi különbség nélkül. Délután két órakor vette kezdetét a gyászszertartás. A fekete lepellel bevont koporsót kivitték a gyászszobából az udvarra, ahol az énekhar megható énekének elhangzása után az ott felállított szószékre elsőnek Rosenfeld Henrik, bajai hittanár lépett, hogy bucsut vegyen kiváló tanítójától, a nagy mestertől. »Jaj a nemzedéknek — ugymond — mely lelkes vezérét és jaj a családnak, amely élethajója éber kormányosát veszítette el.« Mózeshez hasonlította az elhunyt rabbit, aki Isten parancsára felszállott az Urhoz. Méltó volt szent hivatására: békét hirdetett és gyakorolta is. A szívből fakadó szép szószéklet a hallgatóságra igen mély benyomást gyakorolt. Utána az elhunyt rabbinak veje, dr. Roth Lajos, diákóvári rabbi tartotta bucsuzató beszédét, amely magasan szárnyaló klasszikus mű volt. A szószék gyönyörűen hasonlította össze az elhunytat a bányamunkással, aki másoknak hozza fel a föld gyomrából a kincseket. Kiemelte annak nagy tudását. Igazi nagy próféta volt, aki a történelmi igazságokban, a tudományban, és az erkölcsi és szellemi erők diadalában vallásos meggyőződéssel és bölcs megnyugvással hitt. A hatásos szószéklet után az elhunytat a gyászszobából a templomba vitték, ahol Berger Salamon főkantor és az énekhar újabb gyászadalokat énekelt. Majd dr. Adler Vilmos hatvani főrabbi, az elköltözöttnek fia bucsuzott el, a maga, édesanyja és testvérei nevében édes atyjától, aki még nem sokkal előbb itt a templomban mondta el gyönyörű imáját a hadbavonultakért. Mélységes, megrendítő fiúfi fájdalomának művészi koncepcióju szószék beszédében adott hű kifejezést, bibliai tónussal a hangban és magyar zamattal a szavakban. A vándor madár — ugymond — éghajlatot cserél, zord vidékről enyhébb éghajlatra száll, de az embernek csak egy hazája, csak egy szíve van. Hova szárnyaljak én, ha lelki épülésemnek ez az egy meleg otthona volt? Atyám! Atyám! Te magad egy tábor vagy és Izrael hadiszekere a te fényfoszlott, szárnyaszegett, a te tépettszívű fiad forró könnyezésére tán újra fellobogna a te jósgós szíved, s újra megáldana a te ihletett szavad! Elvitted magaddal lelkemnek felét és szívemnek egészét! A könnyeket fakasztó bucsuzató után a szabadkaiak eloquens szószék, dr. Singer Bernát főrabbi mondott költői lendületű, gyönyörű bucsuzató beszédét. A szószéklet a kiváló mestere a szószéklet művészi alkalmazásával méltatta az elhunytat tiszta életét, nagy tudását és végtelen szerénységét. Kincseket merített — ugymond — vallásunk forrásmunkáinak és az ókori és újkori szellem óriások műveinek gazdag tárházából; fejedelemnek érezte magát a nagy szellemeknek a birodalmában, tudott gyönyörködni annak tudományos megállapításában, hogy a Libanon cédrus fái alatt ugyanezek a virágok fakadnak, mint az Olym-

pus tövében, — és a rideg való életben hogy mi volt e nagy szellemnek jutalma, arról nem takarja fel a leplet. Remek beszédét amely a hallgatóságon mély hatást tett, a haza üdvéért és javáért könyörgő főházzal fejezte be. Ezután megindult a végtelennel látszó gyászmenet az iskolai gyermekek sora közt, amelyhez a tanítóképezde növendékei gyászhogójuk alatt csatlakoztak, a temető felé, ahol d. u. 5 óra tájban örök nyugalomra helyezték diszír helyen dr. Adler Lipót rabbit. A sírbahelyezést megelőzte dr. Rubinstein szegszárdi főrabbinak ékesen szóló bucsuzató beszéde. Két világot teremtett Isten — ugymond — földit és égiet, elhunyt barátja mindkettőben él. Utolsóként beszélt a hitközség elnöke dr. Bruck Samu ügyvéd, aki érzékeny bucsut vett a hitközség rabbijától. A gyászoló közönség a legmélyebb fájdalom érzületével bucsuzott el halottjától, akinek emlékezete mindenkoron élni fog.

Háborus glosszák.

Rendkívül nagy gondot okoz az angoloknak egy súlyos probléma: mit csináljanak II. Vilmost az entente dicsőséges háborújának befejezése után. Hova száműzzék a német császárt az esetben, ha az egyesült francia-orosz hadsereg megszállja Berlint, ami a körülmények után itélve a legrövidebb idő alatt be fog következni. A probléma ugylátszik tényleg nagytartóságu az angol lapoknak, mert a francia győzelmek rövid összefoglalása után minájárt vele foglalkoznak. Végre az elmúlt napokban a Times eldöntötte a kérdést, amivel elejét vette a további izgalmaknak: száműzzék II. Vilmost Szt. Helénára, hol napóleoni magányában ártalmatlanná lenne téve a művelt, kulturált világgal szemben. Egyről azonban megfeledezett a megoldó, hogy ha először valakit Napoleon sorsára akarnak juttatni, ahhoz szükséges, hogy az illető előbb Párisba kerüljön és csak azután lehet a hajó orrát Heléna szigete felé fordítani. És Poincaré már elment Párisból Bordeaux felé, Vilmos pedig még csak jön.

*

Csak most jöttünk rá a napokban, hogy tulajdonképpen a tengernek két része van: egyik fent, a másik lent. Idáig csak a felét ismertük és meg voltunk győződve szentül, hogy azon korlátlan ur is csak egy van: az angol. Most pedig hiteles értesülések nyomán megtanultuk, hogy a tenger alsó részén lakik a nagyobb ur: a német. És a példák beigazolták, hogy valamint a legnagyobb és legvastagabb akácának messze szétágazó gyökerét is elrágja néhány apró kis bogár, úgy a legvastagabb páncélú angol dreadnautokat is a levestöbe röpíti néhány apró kis német cirkáló.

*

Érdekes lenne most madár távlatból objektíven szemlélni a földgolyót. Nézni, hogy gombolyog a füst az ágyuk torkából, hogy röpöknek a Zepellinek, hogy csillanak meg a rejtett szuronyok a fjordok hideg vizében és hogy dördül el egy-egy félénk, próbálkozó puskaövés India síkságján és Marokkó sivatagján. Nézni, hogy a vérükkel harcoló hatalmak körül hogyan állanak a kis ravasz, zöldékes országocskák mindenki felé szeliden és barátságosan mosolygó arccal, hátra tett kezükben a fegyverekkel, várva, mikor vérzik el

az első nagyság, hogy rögtön rárohanhassanak és lakmározzanak tetemén mint a hollók és varjúk. Összeeszeve közben egymással is és folytatva ugyanott ahol elhagyták. Mikor már a veszekedők egyike tört szárnyakkal lehullott.

*

Az entente negyedik kisegítő nagyhatalma, a sajtó, mint örömmel tapasztaljuk, kifogástalanul sőt, merjük állítani, egyenesen korszakalkotóan funkcionál. Kiváló és közismert földrajztudásától eltekintve, teljesen új és kizárólagosan materialisztikus alapokra helyezett oknyomozó történelmet ír. És a legnagyobb csodálat és gratuláció hangján legyen szabad materialisztikus és puritán őszinteségű fantáziájáról is megemlékeznünk. Idáig, bevalljuk, H. G. Wellsér rajongtunk és őt vallottunk mesterünknek a fantázia terén. Ezzel a háborúval szegény Wells csillaga örökre letűnt és ma már csaknem a feledés örök és sötét homálya borítja nevét. Habár meg él, de nem hisszük, hogy csak rendőriállást is kaphatna a Matinnél.

Két sebesült hadnagy

érkezett a napokban Bajára. Szerbiából jöttek és hazafelé igyekeztek, kis pihenésre a meleg intímus családi otthonban a dicsőséges csaták kimerítő fáradoimai után. Átutaztukban egy napig a Vörös Kereszt kórházában tartózkodtak, hol a gondos, szorgalmas, szerető szívű ápolónők ellátták őket minden szükségességgel; friss fürdőt kaptak, ujjakötőzték nehéz sebeiket, úgyhogy az itt — kényszerűségből bár — eltöltött néhány rövid óra felüdülést, mintegy újraledést kölcsönzött a hosszú ut további fáradoimainak könnyebb elviselésére.

Komoly, intelligens emberek voltak, akik nem áhítottak a harcmesék olcsó babéraitra és ablakok alatt álló asszonyok könnyes részvételére. Keveset beszéltek és meggondoltan. Nem jöttek fellobbanó extázisba csak egyszer és az sem az egyéni dicsőség, hanem az utálat és a kulturfajta undorának, az ételésekre való emlék és közbeni önkéntelen megnyilatkozása volt a szerbek gyalázatos, néhol minden fantáziát túlhaladó barbár, középfrikához mérten is finom és előkelő harcmodora iránt. Nem vadállatok, hanem alatomosak, gyávák, szuronyrohamoknál a hátukon sebesülnek és tehetetlen szegény sérülteken töltik ki bosszújukat. Remélhetőleg az ideben már csak szokatlanul és rendkívül rövid ideig.

Meghalt két hős

a kórházgyak fehér párnáin. Szomorú ápolónők fogták le szemüket, kezük az ő meleg, lágy karjaik között hült és dermedt. Mi juthatott eszébe Konyarik Pál káplárnak és Ryba Károly közkatónának a szalmazsákjában agónia felé. Tabortüzek, melyek az éjszakába világítanak? Sátor, benne gyertya és fölötté görnyedve saját maga, ahogy az utolsó levelét rajzolja nagy, egymásra dülő betűkkel az édesanyjának? Egy kis szoba és néhány butor elfátyolozott körvonala? Egy lengyel leány? Vagy semmi?

Konyarik Pál káplárt és Ryba Károly közkatónát, minthogy családjaik válasza a parancsnokság értesítésére mindezeideig nem érkezett meg, minden valószínűség szerint holnap délután 4 órakor fogják eltemetni teljes katonai pompával. A temetésén a városi tanács is képviselteti magát.

Bajtársaik babérlével koszorút tesznek sírdombjaikra.

Kitüntetésben részesült

a Baján állomásozó huszárok egyik népszerű főhadnagya: Batsmegyey Géza. Mint itthonlevő feleségének írja, a harcokban tanusított önálló elhatározásra válló kiváló haditette miatt feljebbvalói legfelsőbb kitüntetésre terjesztették elő. Ugyancsak örömmel értesülünk, hogy Schnetzer Ferenc ezredes egy másik csatában tanusított vitéz magatartásáért újabb kitüntetésre lett felterjesztve és egyúttal kineveztek soron kívül a 86-ik Landwehr Brigade parancsnokának.

Egy bajai honvéd-főhadnagy

többek között a következőket írta szüleinek: »A tüzkeresztségen átestünk. Épen tegnap kergettem meg tíz komitácit három lovassal, persze én is lóháton voltam. Egyet elcsiptünk. Volt »gospodar indim.« (Uram könyörgöm.) De jó, finom pisztolylovással menetlevelet kaptam tőlem a másvilágra. A többi megszökött, de másnap azokat is elfogtuk és agyonlőttük. Most egy kimondhatatlan nevű faluban vagyunk és mint hírlík, holnap támadunk. Ne féljenek, megvéd a jó Isten és ha eszem is, előbb »magam elé küldök egypárat a másvilágra szolgának.«

Huszár az operációs asztalon.

Az alábbi esetet Földes Mihály doktortól hallottuk; hitelességeért reá hárítjuk a felelősséget. Akárhogyan is történt a dolog, jellemző és érdemes a feljegyzésre.

A Róna-féle szanatóriumban egy sebesült huszár operálására készülnek. A huszár csendesen fekszik az asztalon és várja, hogy elaltassák: az altatást bizonyára nem ő kívánta, hisz ő nem ijed meg egy kis vágástól. De miután az operáció nehézségnek ígérkezik, az orvos elrendeli a huszár elaltatását. Vitézünk csendesen behunyja a szeméit és perc múlva halk, egyenletes lélekzése jelzi, hogy elaludt. Bajusza alatt szelid mosoly jelenik meg, bizonyára ott van ő ismét a nagyszerű harcok élet kelles közepében a galíciai táborban, vitéz bajtársai között. Az útközetnek vége, pihenőt vezényeltek a legényeknek, a fegyverek gúlában és most a párolgó bográcsok mellett mesélgetik egymásnak az aznapi élményeiket...

— »Alszik-e már?« kérdi az operációra készülő orvos.

— »Mindjárt meglátjuk« szól az asszisztens és tréfásan rákiált az alvó huszárra:

— »Jönnek az oroszok!«

Ebben a pillanatban huszárunk rémes hajrá! ordítással ugrik föl az operációs asztalról és a »vörös ördögök« szörnyű csatakiáltásaival veti magát az oroszok, akarjuk mondani: az oroszokra. Tizen alig birták megfékezni.

Adományok.

A bajai Vörös kereszt egylet tartálék-kórháza részére befolyt pénzbeli adományok. Dr. Purgly Sándor főispán 50 k Somogyi Emil 50 k Hesser Gyuláné Bajai Ipartestület 5 k Nágel Károly 3 k Joanovich Michitsch Mariska 20 k Ferdinánd Ferencné gyűjtése 40 k özv. Reich Bernátné 20 k Fried P. és Fleischer S. gyűjtése (Érsekcsanád) 26 40 k özv. Erdős

Lajosné Mezőkomárom 2 k Schön Géza 50 k Somogyi Emilné 50 k Löwinger Jenő 8 k Tomasić Sanoor 2 k Cordines Adrienne gyűjtése 20 k Dömötör Hugó 10 k Reich Béláné 10 k Fleischer S. Bánhalmi A Bodics M. és Jung M. (Dávod) gyűjtése 24 10 k Kardos Izidor gyűjtése (Szeremle) 8 50 k Zweig Mór 50 korona.

A cs. és kir. csapat-kórháznak

(Szt. Antal-utcai polg. iskola) élelmiszert italt szivart és cigarettát adományoztak: Mihályfi Erzsike gyümölcs. Major Károlyné 5 diós kalács. Turay Mátyásné 4 üveg bor. dr. Bruszt Lázárné egy kosár zöldbölgő. Seifele Ferenc egy tál peccsenye és egy tál pogácsa Utry Ferencné egy kosár barack. Lerner Antal 5 üveg bor. Steyer Gyuláné 3 üveg bor. Schön, Szász, Lemberger húslalda, egy kövér disznó. özv. Müller Péterné kávé és tea. Tüske Jánosné egy kosár szilva. Tománovits Györgyné 2 kosár barack. Aladics Pál kalácsok és gyümölcs. dr. Klénáncz Györgyné 4 tejes kalács. Fáter Mariska 4 üveg bor. Pécsy Bella 1 üveg pálinka. Müller Józsefné 1 üveg rum és 1 csomag tea. Kovács Gyuláné egy kuglóf. Héhenhart Antón szalonna és kenyér. Heitz Rozália gyümölcs. Scheha Rozália 2 kacska. Éberhart Anna Mária kenyér gyümölcs és liszt. Kollár A. egy kosár paradicsom és egy kosár barack dr. Bruszt Lázárné kalácsok. Maros Istváné 5 kalács Lóósz Györgyné sütemény és egy liter pálinka. Farkas Mihályné és Klein Emilia 100 emberre kávé és sütemény. Fleischmann Benő 6 kiló rizs.

Fehérneműt és fejkendőket adományoztak: Tóth Ilonka 2 kis vánkós és 3 férfi ing. Ertl István 12 drb halóing és 6 drb alsónadrág. Szupper századosné 8 drb vánkós. dr. Nenes Józsefné 2 drb kis vánkós huzatokat. Aladics Pál 9 drb vánkós. ifj. Aladics Pál 2 drb vánkós. Schmiéd Jánosné 6 drb kis vánkós. Némety Emma 3 drb kis vánkós. Mikoleczky Eerencné 2 drb kis vánkós 5 törülköző. Horvát Istvánné egy kis vánkós. Kopeczky Károlyné 6 drb zsebkendő. Láng Mihályné 1 drb vánkós 3 zsebkendő. Utri Mártonné 3 vánkóshuzat és 3 zsebkendő. Halász N. egy vánkós. Krajcsovic Mihályné 6 alsónadrág 2 kis vánkóshuzatokkal 5 vánkós kézfelkötő. özv. Müller Péterné 1 vánkós huzatokkal és 6 zsebkendő. özv. Kimmel Ferencné 2 vánkós huzatokkal, 2 törülköző és 6 zsebkendő. Frányó Jánosné 1 vánkós. özv. Pelpovszky-né 12 vánkós és 6 drb férfing.

Fogadják a nemesszívú adakozók emberbaráti jótékonyágukért a vörös-kereszt egylet választmánya részéről ezuton is kifejezett hála-köszönetet.

H I R E K.

— Schnetzer ezredes kitüntetés. A hivatalos lap csütörtöki száma közli, hogy Schnetzer Ferenc 24 sz. gy. ezredbeli ezredesnek az ellenséggel szemben vitéz viselkedése elism. résettől a katonai érdemkeresztet a hadi ékítménnyel adományozta. Hirneves földinknek kitüntetés alkalmából üdvözlésünket küldjük.

— Elítélik a szerb izgatókat. A szabadkai királyi törvényszék mint büntető bíróság csütörtök délelőtti hirdette ki az izgatás büntette miatt elítelt és vizsgálati fogságban levő Masirevits Milán bajai kereskedőségét és

Cveics Sándor bajai cipészszegédnek a szegedi kir. ítélőtáblának ítéletét. Masirevits Milán büntetését a tábla hat hónapi államfogházról hat hónapi börtönbüntetésre változtatta át és Cveics Sándor büntetését a tábla hat hónapi államfogházról nyolc hónapi börtönbüntetésre emelte fel. — Jovanov Gedeont a magyarkanisai gör. kel. szerb plébánia adminisztrátorát a szabadkai kir. ügyesség azzal vádolta, hogy 1914. évi augusztus hó 18-án a magyarkanisai szerb olvasóör előtt Tusakov Tivadar iskolásfiú melléről a nemzetiszínű kokárdát letépte és a sárba tiporta, s továbbá hogy 1914. évi szeptember hó 4-én a fegyvereink győzelméért bemutatott hálaadó istentisztelet után egyenesen megtiltotta, hogy a magyarkanisai szerb templomban élénekeljen a magyar Hymnust. A szabadkai királyi törvényszék büntető tanácsa a tanuvalomások alapján Jovanov Gedeont csupán a nemzeti szín meggyalázása miatt mondotta ki bűnösnek és ehhezképest másfélévi börtönbüntetésre ítélte. Az ügyész súlyosításért, a vádlott enyhítésért felebbezett.

— Iskolai beiratás. Az alsóvárosi tanoncsiskola tanulóit szeptember 28. 29. és 30-án esti 5 órától írja be a kat. legényegylet helyiségében az igazgató.

— Bácskai tanító a bécsi temetőben. Polyák János zentai állami iskolai tanító, a bajai tanítóképző volt növendéke, a galíciai harcok hősi küzdelmeiben megsebesült. Súlyos sebével a bécsi Rudolf katonai kórházba szállították, de a gondos ápolás már nem segíthetett rajta. Belehalt a sebébe s holtestét megillető katonai pompával folyó hó 16-án a bécsi központi temetőben helyezték örök nyugalomra.

— Szépségápolás. Hirneves kozmetikus orvostanárnak volt asszisztense: Varga Anny hatóságilag bejegyzett kozmetikus Bátaszék, Szarvas u. 1014. Munkaköre: Szépségfejlesztés. (üde fiatalos ráncmentes teint) Archámlasztás elromlott helytelenül kezelt arcisztitása, nasage, gőzölés. Bőrszirosság, bőrszárazság, bőrlikacsok, miteser, pattanás, barna foltok, szeplő, májfoltt, lencse stb. rövid időn belül rendbe hozom. Hajtávolítás (arc, karr, mellről) hajfestés, szemfényesítés, antiride borogatás (petyhüdt ráncos arcuaknak.) Kiváló arckenőcseim szediő. májfoltt s egyébb arcisztitáláságok ellen, ugyszintén arcipomított és tápláló, korai ráncosodó pettyhüdt, sömörös, szárazbőrűeknek. Nagy tégely 3 korona kis tégely 2 korona. Poriasztott rózsaszirmokból készített nuderem (felülmulja a világ összes pudereit) dobozonkint fehér, krém, rózsaszinben 3 korona gyógy és plpereszappanaim parfümök, arcfehéritő víz, antiride s minden elképzelhető különlegesség kizárólag hölgyek részére raktáron. Levelekre válaszolok (válaszbélyeg.)

— Szállítás a hadsereg részére. A cs. kir. közös hadügyminiszterium a katonaság részére szükségelt többféle felszerelési tárgyakra, (sapka, hátzsák, nadrágszj, fegyverszj, töltenytáska, bajonett táská, lópokrób, nyereg, sarka stb.) árlejtést irt ki. Akik e szállítás iránt érdeklődnek — felvilágosítást a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál nyerhetnek. A cs. és kir. 7. hadtest hadbiztossága közli, hogy nagyobb mennyiségű lőtakarót kíván a »k. u. k. Trainzugsdeport in Klosternenberg« beszerezni. Minták minden csapattest székhelyén megtekinthetők.

Főmunkatárs:

dr. POLLERMAN ARTUR.

— Az R. Wolf Magdeburg-Buckau“ cég mely a tulhevített gőzű lokomobilok építésének megalapítója, az ideai kiállításokon újra jelentékeny sikereket aratott. Így a bécsi »Adria« és a lipcei építőipari kiállításokon nagy teljesítményű tulhevített gőzű — compound — lokomobiljaival, melyek a legújabb szabadalmazott »RWV« vezérművel vannak ellátva, a legmagasabb kitüntéseket, egy aranyéremet és a szász kir. államéremet nyerte el. A csehországi Komottauban megtartott kiállításon pedig R. Wolf tulhevített gőzű cséplőkészleteit tüntették ki a két legmagasabb díjjal, egy aranyéremmel, különös elismeréssel és az ezüst államéremmel.

Régi hazai biztosító részvénytársaság ki főleg baleset és szavatossági biztosításokkal foglalkozik, agilis és megbízható

Óvodékképes képviselőt

keres Baja vés vidékére. Jelenlegi állomány, — mely még nagyban fejleszhető — körülbelül évi 20000 korona. Kimetítő ajánlatok »Szeged postafiók 15.« címre intézendők. 1958

Fizetése képtelen

cégek kiegyeztetésének keresztülvitelét elvállalja **LÁSZLÓ ZSIGMOND** hitel-tudósító és egyeztető irodája **SZABADKA BUDAPEST.** — Jrásbéli meghívásra saját költséggel oda utazom, mely esetben a levelezés Szabadkára intézendő. 1956

INTERNATUS

BOHN FÉLE SZEGEDI

Deák-Otthon

Szeged, Tisza Lajos-körút 43.

Az internatus felvesz főgimnaziumi, főreáliskolai, felsőkereskedelmi és polgári iskolai tanulókat **vallás és nemzetiségi különbség nélkül.** A növendékek szaktanárok felügyelete alatt állanak. Az internatusnak különben berendezett kétemeletes palotája minden iskolához közel esik. Magántanulók szakszerű oktatásban részesülnek. Felsőkereskedelmi iskolai tanulók minél előbb küldjék okmányaikát. Ellátás évi 500 kor. Táviró cím: Bohn Internatus. Tájékoztatót küld **BOHN KÁROLY** igazgató. 1928

Az Alföldi Gazdasági Egyesület

„Széchenyi“

flunevelő és tanintézet. Budapest legégszesebb és legszebb helyén a Dunaparton, a Parlament mellett. V. Személynök- és Markó- utca sarok. Telefon 152-64.

Felvesz elemi-, közép- és felsőiskolai rendes- és magántanulókat. Az intézet tanárai egyéni oktatásban és nevelésben részesítik a növendékeket. Legmodernebb berendezés. Magántanulóknak és növendékeknek külön tanfolyam. Német, francia, angol társalgás. Zene, torna, sport. Prospektus. 1937

Csinos kivételű

n é v j e g y e k

rendelhetők lapunk kiadóhivatalban.

ad 24037/1914. kig. szám.

Hirdetmény.

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által az 1914-ik évre 102413/II. 914. szám alatt érvényesített Baja, III. ker. Istvánmegye házairé vonatkozó házadókat, magukban foglaló lajstromok a városi adóügyi hivatalnál folyó évi szeptember hó 25 től október hó 3 ig 8 napi közszemlére kitéve vannak.

Miről a lakosság azzal értesítették hogy a fenti napok alatt a kivételeket megtekintheti s az 1883 évi XLIV. törvény 16. § a alapján mindenki, akinek a kirovás ellen észrevétele van, felszólámlással élhet.

Felszólámlási határidő azokra nézve, kik a kérdéses adóval nem első ízben vannak meg róva, a közszemlére történt kitével követő 15 nap, az új adózárla nézve pedig az adónemek az adókönyvecskéibe történt bejegyzést követő 15 nap.

Ezuttal is figyelmeztetem a saját érdekében az adózó közönséget hogy adókönyvecskéjében eddig kivetett folyó évi adókat a városi adóhivatalban irassa elő, hogy a netán sérelmes kirovás ellen kellő időben jogorvoslattal élhessen.

Baja, 1914. szeptember 21.

Kerék Illés
tb. tanácsnok.

15602/1914. kig. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. Belügyminiszter ur 92890/IIIc 1914. szám alatt az »Ásvány, forrás és gyártott vizek után fizetendő városi fogyasztási adó szabályrendelet érvényét 1914. évi január hó 1-től számított hat évre meghosszabbította. A városi tanács ezen belügyminisiteri leiratát és a jóváhagyott szabályrendeletet meghirdeti. Baja, 1914. évi szeptember hó 7-én tartott tanácsülésből.

Polgármester helyett:
Erdélyi, főjegyző.

881. sz./kórh. 1914.

Árlejtési hirdetmény.

Baja város közkórhéza 1915. évi élelmiszer és kötszer szükségletének biztosítására **f. évi október hó 15-én d. e. 10 órakor** a kórház gondnoki hivatalában zárt írásbeli ajánlatok elfogadásával árlejtés fog tartatni, az ugyanott betekinthező feltételek mellett.

Ajánlatok minden egyes élelmi cikkre külön feltüntetendő egységárak mellett teendők s az ily módon megalapított vállalati végösszeg 5% (öt százalék) bánatpénz fejében készpénz vagy óvodékképes értékű papírban az árlejtés előtt **a városi házi mint letétpénztárnál** letétbe helyezendő és az erről vett hivatalos letéti nyugta a zárt írásbeli ajánlatához csatolandó.

Az ily módon felszerelt ajánlatok »Ajánlat Baja város közkórházának 1915. évi élelmiszer szükségletére« jelzéssel, kizárólag a közkórház igazgatóságához címzetten nyújtandók be.

A nem ily módon felszerelt és elkészetlen beérkezett ajánlatok figyelembe véteni nem fognak.

A vállalati feltételek a szállítandó élelmiszeri cikkek jegyzékére egyesítve az ajánlati mintával,

melybe ajánlattevő által az egységárak és ajánlati összegek egy a végösszegek beirandók, a hivatalos órák alatt a kórház gondnoki hivatalban oldalankint 30 fillér befizetése ellenében beszerezhetők.

Szállításra kerülnek a következő cikkek.

I. Fűszerárak.

- 1200 kg Lencse, stokerai 5/10
- 900 kg Borsó, stokerai 1/1 5
- 2500 kg Bab, fehér apró
- 300 kg Árpagyöngy, 2 sz. B.
- 1200 kg Rizs, Rangon fényezett
- 2000 kg Cukor, I. fumei
- 170 kg Kávé, Neilgieri szinehagyott
- 1000 kg Szilva, boszniai 90/100 ládában
- 200 kg Szilvaiz, boszniai
- 170 kg Pótkávé, frank 1/2 kgr.
- 30 kg Olaj, legf. a:xi
- 30 kg Paprika, szegedi gulyás
- 30 kg Bors fekete, singapore
- 30 kg Bors, szegfü
- 10 kg Chokolade, pozsonyi
- 10 kg Mandula, egész bari
- 10 kg Mogyoró, feltört levantini
- 10 kg Mozsola, caraburnó
- 10 kg Fekete szőlő, tisztított
- 10 kg Fahéj, egész
- 50 kg Köménymag, hollandi
- 180 kg Mák, orosz kék
- 2400 kg Só, fehér darált
- 10 kg Thea, császár kev.
- 15 kg Rum, cuba 70%
- 150 kg Borszesz, 90%
- 40 kg Denaturáltesz, 90%
- 240 kg Kókusz szappan, 40 gr. 4 sz. I. m.
- 1200 kg Mosósóda, jegesces
- 50 kg Szappansóda, 90%
- 50 kg Kékítő, Müller-féle
- 15 kg Keményítő, fumei rizs
- 24 kg Gyertya, 6 os I. 560 gramm.
- 24 kg Gyufa, swéd
- 24 kg Gyufa, r. salon

II. Hentesárak.

- 1500 kg Sertésus.
- 2500 kg Sertészsir
- 100 kg Nyers kalbász
- 50 kg Véres hurka
- 50 kg Sertéssajt
- 200 kg Szalonna
- 20 kg Párizsi kolbász
- 40 kg Füstölt sonka
- 20 kg Főtt sonka
- 10 kg Vegyes felszelt
- 30 kg Kocsonyahus
- 15 kg Töpörtyű
- 50 kg Sertés tüdő
- 800 pár Tormás.

III. Marha, borju és birkahus.

- 16000 kg Marhahus
- 2000 kg Borjuhus
- 250 kg Marhatüdő
- 2000 kg Birkahus

IV. Kenyér és süteményfélék.

- 16000 kg Fehér kenyér
- 30000 kg Félrozs kenyér
- 160000 drb Friss kifli vagy zsemlye
- 4000 drb Egy napos zsemlye

V. Tej.

50000 liter Tej

VI. Liszt.

- 1000 kg I. sz. buzaliszt
- 4000 kg III. sz. buzaliszt
- 4000 kg VI. sz. buzaliszt
- 360 kg Buzadara.

VII.

- 5000 M I. rendű Null
- 5000 M II. rendű Null
- 200 M kgr. gyapot

A VII pont alatti kötszerekre a szállítás kedvező ajánlat esetén 3 évre köttetik meg.

Baja, 1914. szeptember 25 én

Dr. Róna Dezső
kórházi igazgató.